

เอกสารประกอบการบรรยายครั้ง ๑
วิชาเยี่ยม คำประกัน จ्ञำนอง จ्ञำนำ
สมัยที่ ๗๗ ปี ๒๕๖๗

โดย

วิวัฒน์ ว่องวิวัฒน์ไวยะ

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล

ประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

บางส่วนอ้างอิงจากคำบรรยายเนติฯ ภาคกลางวันของท่าน อ.ปัญญา ถนอมรอด

อ.วิวัฒน์ ว่องวิวัฒน์ไวยะ (๗ ช.ม.)

- วันที่ ๑๕ พ.ค. ๖๗ (ครั้งที่ ๑) – ๑ ช.ม.
- วันที่ ๕ มิ.ย. ๖๗ (ครั้งที่ ๒-๓) – ๒ ช.ม.
- วันที่ ๒๓ มิ.ย. ๖๗ (ครั้งที่ ๔-๕) – ๒ ช.ม.
- วันที่ ๗ ก.ค. ๖๗ (ครั้งที่ ๕-๖) – ๒ ช.ม.

อ. อภิชาติ คงชาติรี (๖ ช.ม.)

สถิติเนติ รวม ๕๘ สมัย (สมัย ๒๐ - ๓๓)

- เยี่ยม ๖ ครั้ง
- คำ ๑๑ ครั้ง
- จำนอง ๑๕ ครั้ง
- คำ+จำนอง ๗ ครั้ง
- เยี่ยม+คำ ๕ ครั้ง
- จำนำ ๓ ครั้ง,
- เยี่ยม+จำนอง, จำนำ+จำนอง
- อย่างละ ๒ ครั้ง
- เยี่ยม+จำนำ, คำ+จำนำอย่างละ ๑ ครั้ง
- เยี่ยม+คำ+จำนอง+จำนำ,
- เยี่ยม+จำนอง+จำนำ อย่างละ ๑ ครั้ง

สถิติเนติ รวม ๕๘ สมัย เยี่ยมออก ๑๗ ครั้ง

- เยี่ยม ๖ ครั้ง ม.๖๔๓,๖๕๓,๖๕๔
 - เยี่ยม+คำ ๕ ครั้ง ม.๖๕๒,๖๕๓,๖๕๕
 - เยี่ยม+จำนอง ๒ ครั้ง ม.๖๕๓
 - เยี่ยม+จำนำ ๑ ครั้ง ม.๖๔๐,๖๔๔
 - เยี่ยม+จำนอง+จำนำ ๑ ครั้ง ม.๖๕๔
 - เยี่ยม+คำ+จำนอง+จำนำ ๑ ครั้ง ม.๖๕๒
- (สรุป ม.๖๕๒ – ๖๕๖)

ทรัพย์สิน สิทธิ ข้อ ๑ บุคคล สิทธิ ข้อ ๒-๓ ครอบครัว มรดก ข้อ ๘

ทรัพย์สิน-ที่ดิน นิติกรรมสัญญา หนังสือ ละเมิด(ข้อ ๒-๓) ครอบครัว-มรดก
ซื้อขาย- ยืม- ตัวแทน- ส่วน(ข้อ ๔-๗)

ยืม คำ ๑ ข้อ ๒-๓

๑. การเกิดสัญญาและผล
๒. ความสมบูรณ์(บุคคล-เจตนา-วัตถุประสงค์)
๓. เลิกสัญญานานทั่วไป
๔. มักจำ- เบี้ยปรับ
๕. หนังสือ

ยืม คำ ๑ ในข้อ ๕ บรรพ ๓

๑. ลักษณะสัญญา
(แบบ,หลักฐาน)
๒. ผลของสัญญา
๓. สิทธิหน้าที่ของคู่สัญญา
(ขอบเขตความรับผิดชอบ)
๔. การฟ้องบังคับ
๕. การเลิกหรือความระงับ

ยืม

๑. ยืมใช้คงรูป

- ๑) ลักษณะสัญญา ๒) หน้าที่ผู้ยืมใช้คงรูป
- ๓) ความรับผิดชอบผู้ยืม ๔) ความระงับของ ส.ญ. ๕) อายุความ

๒. ยืมใช้สิ้นเปลือง

- ๑) ลักษณะสัญญา ๒) หน้าที่ผู้ยืมใช้สิ้นเปลือง
- ๓) อายุความ

๓. กู้ยืมเงิน

๑. ยืมใช้คงรูป

- ๑) ลักษณะสัญญา (ใช้คงรูป+ไม่มี+ไม่โอน+ส่งมอบ+ตัวผู้ยืม)
- ๒) หน้าที่ผู้ยืม (ม.๖๔๒+ม.๖๔๓+ม.๖๔๔+ม.๖๔๐, ๖๔๖+ม.๖๔๓)
- ๓) ความรับผิดผู้ยืม (ม.๖๔๓ เมื่อผิดหน้าที่เท่านั้น ฎ.๒๓๖๖/๕๑)
- ๔) ความระงับของสัญญา (ม.๖๔๘+อื่นๆ)
- ๕) อายุความ (ม.๖๔๕+ม.๑๕๓/๓๐)

๑. ยืมใช้คงรูป

- ๑) ลักษณะสัญญา (ม.๖๔๐, ๖๔๑)
 - (๑) ใช้ทรัพย์สินคงรูป
 - (๒) ไม่มีค่าตอบแทน
 - (๓) ไม่โอนกรรมสิทธิ์
 - (๔) บริบูรณ์เมื่อส่งมอบทรัพย์สิน
 - (๕) ถือเอาตัวผู้ยืมเป็นสาระสำคัญ

๑. ยืมใช้คงรูป

(๑) ใช้ทรัพย์สินคงรูป

- ส่วนใหญ่เป็นวัตถุมีรูปร่างจำพวกสังหาริมทรัพย์
- แต่เห็นว่าน่าจะรวมถึงวัตถุไม่มีรูปร่าง
และอสังหาริมทรัพย์ด้วย

๑. ยืมใช้คงรูป

(๒) ไม่มีค่าตอบแทน

- ม.๖๔๐ “ใช้สอยทรัพย์สินสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้เปล่า”
- ถ้ามีค่าตอบแทนไม่ใช่เรื่องยืมอาจเป็นเช่าทรัพย์สิน

๑. ยืมใช้คงรูป

(๒) ไม่มีค่าตอบแทน

- ด้วยที่**ไม่มีค่าตอบแทน** ผู้ให้ยืมจึงไม่ต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่อง หรือการรอนสิทธิ ต่างจากเช่าทรัพย์สิน

๑. ยืมใช้คงรูป

(๓) ไม่โอนกรรมสิทธิ์

- ม.๖๔๐ “...ตกลงจะ**คืนทรัพย์สินนั้น...**”
- คืนทรัพย์สินนั้น ทรัพย์สินอื่นไม่ได้
- จึงได้ชื่อว่า “คงรูป”
- ผู้ให้ยืมไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ (ฎ.๕๒๖/๒๕, เนติศมัย ๕๓) คล้ายเช่าทรัพย์สิน
- ผู้ยืมจะอ้างว่าผู้ให้ยืมไม่ใช่เจ้าของไม่ได้
- ถ้าเกิดภัยพิบัติโดยมิใช่ความผิดของผู้ยืม ผู้ให้ยืมต้องรับผิดชอบในบาปเคราะห์นั้นเอง
- เจ้าของก็จำหน่ายจ่ายโอนได้และได้ผลตอบแทน

๑. ยืมใช้คงรูป

(๔) บริบูรณ์เมื่อส่งมอบทรัพย์สิน

- ม.๖๔๑ “...บริบูรณ์เมื่อส่งมอบ...”

- ถ้าไม่ส่งมอบ ไม่โมฆะแต่ยังไม่เกิดผลผูกพัน

ยังไม่เกิดสิทธิและหน้าที่ตาม ส.ญ.

- การส่งมอบเทียบ ม.๔๖๒

- ผู้ยืมมีสิทธิครอบครองติดตามทรัพย์สินได้

(ฎ.๑๔๐๓/๓๘)

- ส.ญ.จะให้ยืมใช้คงรูปเห็นว่าไม่น่าจะมีได้

๑. ยืมใช้คงรูป

(๕) ถือเอาตัวผู้ยืมใช้คงรูปเป็นสาระสำคัญ

- ม.๖๔๘ “...ระงับสิ้นไปด้วยมรณะแห่งผู้ยืม”

- ปกติย่อมพึงถึงถึงคุณสมบัติของผู้ยืมว่าสมควร
ได้รับความไว้วางใจในการใช้ด้วยความระมัดระวัง
และดูแลรักษาทรัพย์สินที่ยืมอย่างดีหรือไม่

- ผู้ยืมตาย ส.ญ.ยืมใช้คงรูประงับ

- ผู้ให้ยืมตาย ส.ญ.ยืมใช้คงรูปไม่ระงับ

- ลักษณะเดียวกับเช่าทรัพย์สิน

๑. ยืมใช้คงรูป

- ๑) ลักษณะสัญญาฯ (ใช้คงรูป+ไม่มี+ไม่โอน+ส่งมอบ+ตัวผู้ยืม)
- ๒) หน้าที่ผู้ยืมฯ (ม.๖๔๒+ม.๖๔๓+ม.๖๔๔+ม.๖๔๐, ๖๔๖+ม.๖๔๓)
- ๓) ความรับผิดชอบผู้ยืมฯ (ม.๖๔๓ เมื่อผิดหน้าที่เท่านั้น ฎ.๒๓๖๖/๕๑)
- ๔) ความระงับของสัญญาฯ (ม.๖๔๘+อื่นๆ)
- ๕) อายุความ (ม.๖๔๕+ม.๑๕๓/๓๐)

๑. ยืมใช้คงรูป

๒) หน้าที่ผู้ยืมใช้คงรูป

- จ่าย (ม.๖๔๒)
- ใช้ (ม.๖๔๓)
- สงวน (ม.๖๔๔)
- คืน (ม.๖๔๐, ๖๔๖)
- บำรุง (ม.๖๔๓)

๑. ยืมใช้คงรูป

๒) หน้าที่ยืมใช้คงรูป (จ่าย)

- ม.๖๔๒ “ค่าธรรมเนียมนิยม...ค่าส่งมอบ...

ค่าส่งคืน...ผู้ยืมเป็นผู้เสีย”

- ส่วนสถานที่ส่งมอบ ถ้าไม่ได้ตกลงกันเป็นไป

ตาม ม.๓๒๔ คือ ณ สถานที่ที่ทรัพย์สินตั้งอยู่ในเวลายืม

๑. ยืมใช้คงรูป

๒) หน้าที่ยืมใช้คงรูป (ใช้)

- ม.๖๔๓ “...ถ้า

เอาไปใช้การอย่างอื่นนอกจากการอันเป็นปกติ..
นอกจากการอันปรากฏในสัญญา...

เอาไปให้บุคคลภายนอกใช้สอย

เอาไปไว้นานกว่าที่ควรจะมี

ผู้ยืมจะต้องรับผิดชอบ...แม้ถึงจะเป็นเพราะ
เหตุสุดวิสัย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า...

- ฝ่ายผู้ให้ยืมบอกเลิกสัญญาตาม ม.๖๔๕

๑. ยืมใช้คงรูป

๒) หน้าที่ผู้ยืมใช้คงรูป (สงวน)

- ม.๖๔๔ “...สงวนทรัพย์สินที่ยืม...เช่นวิญญูชน...”
- เทียบกับกรณีคนธรรมดาทั่วไปจะมีพฤติการณ์ในการดูแลทรัพย์สินนั้นๆ อย่างไร
- ดูนิกของทรัพย์สินแต่ละประเภทด้วย
- ฝ่าฝืนผู้ให้ยืมบอกเลิกสัญญาตาม ม.๖๔๕
- เทียบ ฎ.๖๐๓/๒๕๕๐ , ๑๐๐๘๒/๕๑, ๗๕๗๕/๔๕

๑. ยืมใช้คงรูป

๒) หน้าที่ผู้ยืมใช้คงรูป (ค้ำ)

- ม.๖๔๐ “...ค้ำ...เมื่อใช้สอยเสร็จแล้ว”
- ม.๖๔๖ “ถ้ามิได้กำหนดเวลา...ใช้สอยทรัพย์สินนั้นเสร็จ...ในสัญญา ...”
- “ถ้าเวลาก็มิได้กำหนด....สัญญาก็ไม่ปรากฏ...เรียกของค้ำเมื่อไรก็ได้”
- แสดงว่ากำหนดเวลาได้เช่นเดียวกับเช่าทรัพย์สินก็ต้องค้ำตามเวลา (ฎ.๓๓๘/๒๕๗๕)
- ค่าใช้จ่ายในการค้ำตาม ม.๖๔๒
- ผู้ยืมไม่ยอมค้ำเป็นทั้งผิดสัญญาและละเมิด

๑. ยืมใช้คงรูป

๒) หน้าที่ผู้ยืมใช้คงรูป (บำรุง)

- ม.๖๔๗ “ค่าใช้จ่าย...การบำรุงรักษา...”
- ผู้ยืมจ่ายเพื่อการบำรุงรักษาตามปกติ
- ถ้าไม่ได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น

ผู้ยืมจะเรียกคืนไม่ได้

๑. ยืมใช้คงรูป

๑) ลักษณะสัญญาฯ (ใช้คงรูป+ไม่มี+ไม่โอน+ส่งมอบ+ตัวผู้ยืม)

๒) หน้าที่ผู้ยืมฯ (ม.๖๔๒+ม.๖๔๓+ม.๖๔๔+ม.๖๔๐, ๖๔๖+ม.๖๔๗)

๓) ความรับผิดชอบผู้ยืมฯ (เมื่อผิดหน้าที่เท่านั้น ฎ.๒๗๖๖/๕๑)

๔) ความระงับของสัญญาฯ (ม.๖๔๘+อื่นๆ)

๕) อายุความ (ม.๖๔๕+ม.๑๕๓/๓๐)

๑. ยืมใช้คงรูป

๓) ความรับผิดผู้ยืมใช้คงรูปในตัวทรัพย์สิน

- เฉพาะเมื่อผิดหน้าที่ตาม ม.๖๔๓ และ ม.๖๔๔
แล้วเกิดความเสียหายเท่านั้น ผู้ยืมจึงจะต้องรับผิด
(ฎ.๕๓๔/๐๖, ๗๔๑๖/๔๘)

- ถ้าไม่ผิดหน้าที่ตาม ม.๖๔๓ และ ม.๖๔๔ แม้เกิด
ความเสียหายก็ไม่ต้องรับผิด ถึงแม้ผู้ยืมจะยอมจ่าย
เงินไปให้ผู้ให้ยืมก็ไปฟ้องผู้ที่ทำให้เกิดความเสียหาย
ไม่ได้เพราะตนไม่มีหน้าที่ต้องรับผิด (ฎ.๒๗๖๖/๕๑)

ข้อสอบเนติสมัย ๒๓

- จันทร์ยืมรถอาทิตย์พาภริยาไปเที่ยว อังคารขับรถ
ประมาท (ฝ่ายเดียว) สวนทางมาชนรถเสียหาย
อาทิตย์จะฟ้องใครให้รับผิดชอบที่เสียหาย

ข้อสอบเนติสมัย ๒๓

- จันทร์ยืมรถอาทิตย์พาภริยาไปเที่ยว อังคารขับรถ
ประมาท (ฝ่ายเดียว) สวนทางมาชนรถเสียหาย
อาทิตย์จะฟ้องใครให้รับผิดชอบที่เสียหาย
ธง ไม่ฟ้องจันทร์เพราะใช้รถเป็นปกติแก่ทรัพย์สิน
ตามที่ยืมไป ทั้งเหตุที่รถเสียหายมิใช่การกระทำผิด
ของจันทร์ จันทร์ไม่ต้องรับผิดชอบ ตาม ม.๖๔๓

ฟ้องอังคาร เพราะอังคารประมาท ความเสียหาย
ทั้งหมดเกิดจากอังคาร อังคารเป็นผู้ทำละเมิด จำต้อง
ใช้ค่าสินไหมทดแทนทั้งหมดตาม ม.๔๒๐

๑. ยืมใช้คงรูป

สมมติตามตัวอย่างเดิม

จันทร์เอารถไปซ่อมจ่าย
ไป ๑๐๐,๐๐๐ บาท
จันทร์จะฟ้องอังคาร
ได้หรือไม่

๑. ยึดใช้คงรูป

ฎ.๖๖๘๓/๓๗ โจทก์ผู้ยึดมรดยนต์ของผู้อื่นมาแล้วถูกจำเลยทำละเมิดจนท่ายได้รับความเสียหาย โจทก์ไม่มีหน้าที่ซ่อมมรดยนต์คันที่ถูกทำละเมิดได้รับความเสียหายให้อยู่ในสภาพเดิม จึงมิใช่ผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิด ไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยให้รับผิดชอบค่าซ่อมมรดยนต์ให้อยู่ในสภาพเดิม

๑. ยึดใช้คงรูป

ฎ.๒๓๖๖/๕๑ มาตรา ๖๔๓ โจทก์ยืนยันว่า เหตุละเมิดเป็นความผิดของจำเลย โจทก์ผู้ยึดจึงไม่ต้องรับผิดชอบเจ้าของทรัพย์ แม้โจทก์จะได้ซ่อมมรดยนต์ที่ยึดมาแล้ว โจทก์ก็ไม่อยู่ในฐานะที่จะรับช่วงสิทธิของเจ้าของทรัพย์ที่จะเรียกร้องให้จำเลยรับผิดชอบได้เพราะโจทก์ไม่มีหนี้จะต้องรับผิดชอบต่อเจ้าของ โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง (ฎ.๕๒๖/๒๕, ๑๑๘๐/๑๕, ๖๖๘๓/๓๗, ๓๔๕๑/๒๔)

๑. ยืมใช้คงรูป

๔) ความระงับของสัญญา

- ม.๖๔๘ “...ระงับไปด้วยมรณะแห่งผู้ยืม”
- ฎ.๓๓๘/๒๔๗๕ ให้ยืมทรัพย์กันตลอดอายุของผู้ยืม เมื่อผู้ให้ยืมตาย ผู้รับมรดกยังไม่มีสิทธิเรียกทรัพย์ที่ยืมคืนจนกว่าผู้ยืมจะถึงแก่ความตายแล้ว และการยืมทรัพย์นั้นกำหนดเวลากันได้เช่นเดียวกับการเช่าทรัพย์
- เหตุอื่นๆ ตามหลักทั่วไป เช่น ม.๖๔๕

๑. ยืมใช้คงรูป

๕) อายุความ

- ม.๖๔๕ “...ค่าทดแทน...หกเดือนนับแต่วันสิ้นสัญญา”
- ส่วนการฟ้องในฐานะคู่สัญญาเรียกใช้ราคามีสิทธิฟ้องภายในอายุความ ๑๐ ปี (ม.๑๕๓/๓๐)
(เทียบ ฎ.๒๕๘๕/๒๖,๕๖๖/๓๖)
- ส่วนการใช้สิทธิในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์ติดตามทรัพย์คืนไม่มีอายุความ (ม.๑๓๓๖)

๒. ยืมใช้สินเปลือง

- ๑) ลักษณะสัญญาฯ (ใช้สินไป+มีได้+โอน+ส่งมอบ)
- ๒) หน้าที่ผู้ยืมฯ (ม.๖๕๐ วรรค ๑ ตอนท้าย+ม.๖๕๑+ม.๖๕๒)

๒. ยืมใช้สินเปลือง

- ๑) ลักษณะสัญญาฯ (ม.๖๕๐)
 - (๑) ใช้ทรัพย์สินไปเพื่อประโยชน์ผู้ยืม
 - (๒) ไม่ต่างตอบแทนแต่มีค่าตอบแทนได้
 - (๓) โอนกรรมสิทธิ์
 - (๔) บริบูรณ์เมื่อส่งมอบทรัพย์สิน

๒. ยืมใช้สินเปลือง

(๑) ใช้ทรัพย์สินสิ้นไปเพื่อประโยชน์ผู้ยืม

- อาหาร, ของกิน, ของใช้หมดไป, ยา, เงินฯ

- ทรัพย์สินบางชนิดต้องดูเจตนาผู้สัญญา

ว่ายืมแบบใช้คงรูปหรือใช้สินเปลือง เช่น

ยืมธนบัตรที่มีลักษณะพิเศษ ฯ หรือกรณี

ยืมถังกะสีไปใช้คงรูปหรือใช้สินเปลือง

๒. ยืมใช้สินเปลือง

ฎ.๕๐๕/๐๕ จำเลยยืมไม้และถังกะสีของผู้ร้องเพื่อปลูกเรือนอาจ

ต้องเอามานั้นทอนตัดฟันแปรสภาพไปเป็นตัวเรือนและตามปกติ

เมื่อยืมมาใช้เช่นนี้ ก็หมายความว่าเอาทรัพย์สินนั้น ๆ มาขาดทีเดียว

ไม่ใช่จะเอาทรัพย์สินนั้นไปคืนอีก จึงถือว่าเป็นการยืมใช้สินเปลือง

กรรมสิทธิ์ในเรือนนั้นโอนไปเป็นของจำเลยตาม ม.๖๕๐

๒. ยืมใช้สิ่งเป็ลื่อง

(๒) ไม่ต่างตอบแทนแต่มีค่าตอบแทนได้

- แม้ ส.ญ.ยืมใช้สิ่งเป็ลื่องเป็นสัญญา

ไม่ต่างตอบแทน ผู้ยืมมีหนี้ต้องคืน

ทรัพย์สินที่ยืม แต่อาจมีค่าตอบแทนได้

เช่น ดอกเบี้ยตาม ส.ญ.กู้ยืมเงิน

๒. ยืมใช้สิ่งเป็ลื่อง

(๓) โอนกรรมสิทธิ

- เมื่อต้องโอนกรรมสิทธิจึงต้องเป็นเจ้าของ

ถ้าไม่ใช่เจ้าของก็ไม่มีกรรมสิทธิ์ที่จะโอน

แก่ผู้ยืม (ญ.๕๐๕/๐๕)

- เว้นแต่พอจะถือได้ว่าเจ้าของยินยอม

ญ.๖๕๔/๒๓, ๑๖/๓๔

- เมื่อกรรมสิทธิ์โอน แม้เกิดภัยพิบัติที่ผู้ยืมไม่ต้อง

รับผิดชอบผู้ยืมก็ต้องรับบาปเคราะห์นั้น เช่น ยืมมาแล้ว

เกิดไฟไหม้จากที่อื่นลามมาฯ ผู้ยืมยังต้องรับผิดชอบ

๒. ยืมใช้สินเปลือง

(๔) บริบูรณ์เมื่อส่งมอบทรัพย์สิน

- ม.๖๕๐ ว.๒ “...บริบูรณ์ต่อเมื่อส่งมอบ...”

- ถ้าไม่ส่งมอบไม่โฆษณาแต่ยังไม่เกิดผลผูกพัน
ยังไม่เกิดสิทธิและหน้าที่ตาม ส.ญ.

- ส.ญ.จะให้ยืมมีได้หรือไม่

เทียบ ฎ.๒๕๒๓/๒๕

๒. ยืมใช้สินเปลือง

ฎ.๒๕๒๓/๒๕ จำเลยเสนอโครงการจัดสรรฯ ให้โจทก์พิจารณาและร่วมทำ
พร้อมขออนุมัติเงินกู้ ต่อมาตกลงทำ“สัญญากู้เงิน”กับ“สัญญาให้ผู้ซื้อกู้เงินฯ”
โดยจำเลยต้องจ่ายเงินค่าตรวจสอบบ้านที่จำเลยสร้างขึ้นทุกหลังละ ๗๐๐ บาท
โจทก์มีหน้าที่หาเงินมาให้ผู้ซื้อกู้ร้อยละ ๗๕ ของราคา จำเลยจะต้องให้ผล
ประโยชน์แก่โจทก์ร้อยละ ๒.๕ ของราคา สัญญาทั้ง ๒ ฉบับ จึงเป็นสัญญา
ต่างตอบแทนกันเป็นพิเศษยิ่งกว่าสัญญากู้ยืมธรรมดา คู่สัญญามีสิทธิและหน้าที่
ต่อกัน ต่อมาโจทก์จำเลยตกลงเพิ่มวงเงินและปฏิบัติบ้างแล้ว โจทก์จะปฏิเสธ
ไม่ให้กู้เงินไม่ได้ เป็นการผิดสัญญา (โจทก์เป็นสถาบันการเงิน)(ฎ.๘๖๐๒/๕๘)

๒. ยืมใช้สิ่งเปลี่ยน

๑) ลักษณะสัญญาฯ (ใช้สิ่งไป+มีได้+โอน+ส่งมอบ)

๒) หน้าที่ผู้ยืมฯ (ม.๖๕๐ วรรค ๑ ตอนท้าย+ม.๖๕๑+ม.๖๕๒)

ยืม

๑. ยืมใช้คงรูป

- ๑) ลักษณะสัญญาฯ ๒) หน้าที่ผู้ยืมใช้คงรูป
๓) ความรับผิดชอบผู้ยืมฯ ๔) ความระงับของ ส.ญ.ฯ
๕) อายุความ

๒. ยืมใช้สิ่งเปลี่ยน

- ๑) ลักษณะสัญญาฯ ๒) หน้าที่ผู้ยืมใช้สิ่งเปลี่ยน
๓) อายุความ

๓. กู้ยืมเงิน

ญ.๔๐๘/๖๕ มหาวิทยาลัยโจทก์ให้จำเลยยืมเงินไปเพื่อสำรองจ่ายในการปฏิบัติการตามโครงการและกิจกรรมของศูนย์บริการวิชาการมนุษยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโจทก์ สัญญายืมเงินแต่ละฉบับจำเลยทำในฐานะพนักงานของโจทก์ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการมนุษยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ ดังนั้นการที่จำเลยยืมเงินไปจากโจทก์แต่ละครั้งก็เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในกิจการของโจทก์ทั้งสิ้น มิใช่拿去ใช้สอยอันเป็นประโยชน์ของจำเลยผู้ยืมเองเช่นอย่างสัญญายืมใช้คงรูปหรือยืมใช้สิ้นเปลืองตาม ม.๖๔๐ และ ม.๖๕๐ นิติสัมพันธ์ระหว่างโจทก์กับจำเลยหาได้ผูกพันกันในลักษณะยืมไม่

ญ.๑๖/๓๔ จำเลยที่ ๑ ทำสัญญากู้ยืมเงินโจทก์ไว้ แม้เงินกู้ที่จำเลยที่ ๑ รับไป จะเป็นเงินของมารดาโจทก์และมารดาโจทก์เป็นผู้มอบเงินกู้ให้แก่จำเลยที่ ๑ ก็เป็นเรื่องที่มารดาโจทก์มีเจตนาช่วย ออกเงินกู้แทนโจทก์ซึ่งเป็นบุตรโจทก์ในฐานะเป็นผู้ให้กู้จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้กู้ และฟ้องจำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้ค้ำประกัน

๓. กู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

ในเบื้องต้นต้องทำความเข้าใจก่อนว่าสัญญากู้ยืมเงิน

ถือเป็นสัญญาที่มีใช้สลับเปลี่ยนอย่างหนึ่ง (ฎ.๒๒๖๕/๒๕๖๐)

นอกจากต้องนำบทบัญญัติในมาตรา ๖๕๐ ถึง ๖๕๖

มาบังคับแล้ว ยังต้องนำบทบัญญัติในเรื่องนิติกรรมสัญญา

หรือหนี้ในบรรพ ๑ และบรรพ ๒ มาบังคับใช้ด้วย

นำเรื่องนิติกรรมสัญญาและหนี้มาใช้ด้วย

- กรณีนิติบุคคลทำสัญญายืม (ม.๖๖)

หลักทำตามวัตถุประสงค์ของนิติบุคคล

จึงจะผูกพัน (ฎ.๑๗๘๓/๕๑)

เว้นแต่เรื่องการกู้ยืมเงิน ถ้านิติบุคคลมี
วัตถุประสงค์ประกอบธุรกิจการค้า แล้วไป
กู้เงินใช้กิจการค้าถือว่าทำในวัตถุประสงค์

(ฎ.๕๐๐๒/๔๐)(เทียบ ฎ.๔๕๐๐/๖๑)

- วัตถุประสงค์ของนิติกรรม (ม.๑๕๐)

(ไม่ขัด ก.ม., ไม่พ้นวิสัย, ไม่ขัดความสงบ)

นำเรื่องนิติกรรมสัญญาและหนี้มาใช้ด้วย

- กรณีนิติบุคคล (ม.๖๖)

ฎ.๕๐๐๒/๔๐ จำเลยที่ ๑ เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจการค้า การประกอบธุรกิจดังกล่าวจึงต้องมีการซื้อขายและต้องมีเงินทุนในการดำเนินการกิจการ การกู้ยืมเงินมาเพื่อใช้ในการดำเนินการของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นเรื่องการประกอบธุรกิจการค้าของจำเลยที่ ๑ นั้นเอง หากใช่เป็นการกระทำนอกเหนือวัตถุประสงค์ไม่ (ฎ.๓๘๕๖/๒๕)

นำเรื่องนิติกรรมสัญญาและหนี้มาใช้ด้วย

- กรณีนิติบุคคล (ม.๖๖)

ฎ.๑๓๘๓/๕๑ บริษัทจำเลยมีวัตถุประสงค์ในข้อ (๔) คือ การรับออก โอนและสลักหลังตั๋วเงินหรือตราสารที่เปลี่ยนมือได้อย่างอื่น และตามข้อ (๓๕) ประกอบธุรกิจบริการรับค้ำประกันหนี้สิน ความรับผิดชอบ และการปฏิบัติตามสัญญาของบุคคลอื่น การที่จำเลยรับอาวัลตั๋วสัญญาใช้เงินซึ่งเป็นการค้ำประกันอย่างหนึ่ง จึงเป็น การกระทำตามวัตถุประสงค์ของจำเลย

ฎ.๔๓๓๘/๓๑ กรรมการผู้มีอำนาจของจำเลยที่ ๓ (บริษัท) ทำสัญญาในนามบริษัทค้ำประกันหนี้ของผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวกับบริษัท นอกขอบวัตถุประสงค์ของจำเลยที่ ๓ จำเลยที่ ๓ ไม่ต้องรับผิดชอบ

นำเรื่องนิติกรรมสัญญาและหนี้มาใช้ด้วย

ฎ.๓๐๓/๘๓ บอกผู้ให้กู้ว่าจะเอาไปลงทุนค้าฝิ่นเถื่อน โฆษะ

ฎ.๓๕๘/๑๑ บอกผู้ให้กู้ว่าจะเอาใช้หนี้ค่าจ้างมือปืน

ไปยิงครู โฆษะ

ฎ.๕๓๑๘/๕๒ ผู้ให้กู้รู้ว่าจะไปวิ่งเต้นกรรมการคุมสอบ

สอบเข้ารับราชการ โฆษะ (ฎ.๔๓๒๓/๕๕, ๖๐๒๓/๖๑)

ฎ.๔๘๘๒/๕๐ ส.ญ.กู้จากมูลหนี้ห่วยใต้ดิน ไม่ก่อหนี้

ฎ.๖๒๒๓/๕๖ ข้อตกลงดอกเบี้ยเกิน ก.ม. โฆษะ (ฎ.๔๐๐๑/๕๑)

ฎ.๓๓๓๓/๓๘ พระภิกษุให้กู้ยืมโดยคิดดอกเบี้ยได้

นำเรื่องนิติกรรมสัญญาและหนี้มาใช้ด้วย

ฎ.๓๒๑๐/๖๕ มูลหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินสืบเนื่องมาจาก

การที่จำเลยเป็นหนี้การพนันทายผลฟุตบอลแก้โจทก์

จึงหาก่อให้เกิดหนี้อันจะเรียกร้องกันได้ไม่ตาม ป.พ.พ.

มาตรา ๘๕๓ จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบตามสัญญากู้ยืมเงิน

นำเรื่องนิติกรรมสัญญาและหนี้มาใช้ด้วย

**ม.๓๒๑ ว.๑ ถ้าเจ้าหนี้อยอมรับ
การชำระหนี้อย่างอื่นแทนการ
ชำระหนี้ที่ได้ตกลงกันไว้ ท่านว่า
หนี้นั้นก็เป็นอันระงับสิ้นไป
(ไม่อยู่ในบังคับ ม.๖๕๓ ว.๒)**

นำเรื่องนิติกรรมสัญญาและหนี้มาใช้ด้วย

**ฎ.๑๑๓๘/๑๐ การชำระหนี้เงินกู้ด้วยการโอนที่ดิน
ให้เจ้าหนี้เป็นการชำระหนี้อย่างอื่นซึ่งมิใช่การชำระหนี้
ด้วยเงินตามมาตรา ๓๒๑ แม้จะมีได้มีหลักฐาน
การชำระหนี้เป็นหนังสือตาม ม.๖๕๓ ว.๒ ศาลก็รับฟัง
พยานบุคคลที่นำสืบในเรื่องการชำระหนี้นั้นได้ เมื่อโอน
ที่ดินชำระหนี้เงินกู้แล้วหนี้นั้นก็ระงับไป (เนติ๖๕)**

นำเรื่องนิติกรรมสัญญาและหนี้มาใช้ด้วย
ฎ.๓๕๗๓/๖๓ ส.ชำระหนี้ให้แก่โจทก์ โดยโจทก์รับบัตรเอทีเอ็ม
ของ ส. ไว้ถอนเงินจากบัญชีของ ส. กรณีนี้เป็นเรื่องที่เจ้าหนี้
ยอมรับการชำระหนี้โดยอื่นแทนการชำระหนี้ที่ได้ตกลงกันไว้
ตาม ม.๓๒๑ ว.๑ ซึ่งไม่ต้องห้ามที่จำเลยจะนำสืบพยานบุคคล
ให้ศาลเห็นถึงวิธีการชำระหนี้โจทก์ว่าได้ปฏิบัติต่อกันเช่นใด
ทั้งไม่อยู่ในบทบังคับเฉพาะตาม ม.๖๕๓ ว.๒

นำเรื่องนิติกรรมสัญญาและหนี้มาใช้ด้วย

การทํานองสรบสภาพหนี้

ไม่ทําให้มูลหนี้เดิมระงับไป

นำเรื่องนิติกรรมสัญญาและหนี้มาใช้ด้วย
ฎ.๕๕๒/๒๓ การทำหนังสือรับสภาพหนี้
ไม่ทำให้มูลหนี้เดิมระงับไป หนังสือ
รับสภาพหนี้คงเป็นเพียงหลักฐานแห่งการ
สงวนสิทธิเรียกร้องอันมีอยู่ในมูลหนี้เดิม
นั่นเอง (เนติ ๖๕)

๓. กู้ยืมเงิน
การพิจารณาว่าเป็นนิติกรรม
กู้ยืมเงินหรือไม่ ต้องพิจารณา
จากเจตนา แบบ เนื้อหาของสัญญา
และความผูกพันคู่สัญญาด้วย

๓. กู้ยืมเงิน

ฎ.๑๑๑๐๓/๕๕ การพิจารณาว่าเป็นนิติกรรมประเภทใด ต้องพิจารณาจากเจตนา แบบ เนื้อหาของสัญญาและความผูกพันคู่สัญญา สาเหตุที่ผู้เสียหายเข้าทำสัญญากับบริษัท ท. ก็เพราะมีเจตนากู้เงิน จากบริษัท ท. ที่อ้างว่าเป็นการร่วมลงทุน ก็ไม่ปรากฏว่าบริษัท ท. มีกิจการใดที่จะให้ร่วมลงทุน หรือผู้เสียหายได้ประโยชน์ใดจากการเข้าทำสัญญาร่วมลงทุน คงมีแต่การชำระเงินคืนเป็นรายวันตามที่กำหนด พฤติการณ์เห็นได้ชัดว่าเป็นการกู้เงิน ผู้เสียหายพออนุโลมชำระโดยรวมส่วนดอกเบี้ยอันเป็นผลประโยชน์ที่บริษัท ท. เรียกจากผู้เสียหายรวมอยู่ด้วย ซึ่งเป็นดอกเบี้ยที่เกินอัตราที่ ก.ม.กำหนด

๓. กู้ยืมเงิน

ฎ.๑๔๘๓๕/๕๖ แม้มีการทำสัญญาเช่าซื้อก็เป็นเพียงนิติกรรม อำพรางการกู้ยืมเงินที่แท้จริง โดยการกู้ยืมเงินดังกล่าวคิดผลประโยชน์เป็นดอกเบี้ยไม่น้อยกว่าอัตราร้อยละ ๘๐ ต่อปี เกินอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี จำเลยทั้งสองจึงมีความผิดฐานร่วมกับพวกให้กู้ยืมเงินโดยเรียกดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด (เทียบ ฎ.๒๔๘๐/๕๕, ๑๐๒๕/๓๒, ๔๖๘๖/๕๒, ๒๕๐/๖๔)

๓. กู้ยืมเงิน

ฎ.๔๘๐๕/๔๐ โจทก์รับซื้อสัตว์น้ำจากผู้มีอาชีพประมง และยังให้ยืมเงินและทอดรองจ่ายค่าใช้จ่ายและค่าอุปกรณ์เกี่ยวกับเรือประมงของผู้ซึ่งนำสัตว์น้ำมาขายแก่โจทก์ การชำระคืนตกลงให้หักจากค่าปลาหรือสัตว์น้ำที่นำมาขาย จำเลยนำปลาไปขายแก่โจทก์ โดยโจทก์ให้จำเลยยืมเงินและทอดรองจ่ายค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเรือประมงของจำเลยไปก่อน เมื่อจำเลยนำสัตว์น้ำมาขายแก่โจทก์ โจทก์จึงคิดหักหนี้เงินที่จำเลยรับล่วงหน้าและทอดรองจ่ายไป ดังนี้ นิติสัมพันธ์ระหว่างโจทก์กับจำเลยดังกล่าวมีใช่เป็นการกู้ยืมแต่เป็นการรับเงินไปเป็นทุนหมุนเวียนในการทำการประมงของจำเลย (ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือ โจทก์ก็มีอำนาจฟ้อง)

๓. กู้ยืมเงิน

- สัญญากู้ยืมเงินมีอายุความ ๑๐ ปี (ม.๑๕๓/๓๐)
เว้นแต่ตกลงกำหนดวิธีชำระหนี้คืนโดยผ่อนทอนคืนเป็นงวดๆ มีอายุความ ๕ ปี (ม.๑๕๓/๓๓(๒))
- วิธีนับอายุความก็ตามหลักทั่วไปและนำเรื่องอายุความสะดุดหยุดลงมาใช้ด้วย (ฎ.๓๒๒/๓๔)
- ถ้ามีกำหนดคืนตามวันปฏิทิน อายุความก็เริ่มนับถัดจากวันตามปฏิทินนั้น
- ถ้าไม่มีกำหนดเวลาคืนและอนุমানไม่ได้ ก็เรียกได้โดยพลัน ม.๒๐๓ ฟ้องได้ไม่ต้องบอกกล่าว ม.๖๕๒ อายุความเริ่มนับถัดวันยืม (ฎ.๘๑๗๒/๕๑, ๕๑๘๒/๕๖, ๘๘๑๑/๕๖)

๓. กู้ยืมเงิน

ฎ.๑๑๕๒/๕๒ จำเลยที่ ๑ กู้ยืมไปจากโจทก์มีข้อตกลงผ่อนชำระต้นเงินและดอกเบี้ยคืนเป็นงวด ถือได้ว่าโจทก์และจำเลยที่ ๑ ตกลงกำหนดวิธีชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินคืนโดยผ่อนทุนคืนเป็นงวดๆ สิทธิเรียกร้องของโจทก์จึงมีกำหนดอายุความ ๕ ปี ตาม ม.๑๕๓/๓๓(๒) (ฎ.๑๒๔๔๒/๕๓, ๑๕๑๕๘/๕๘, ๖๑๔๕/๖๒)

๓. กู้ยืมเงิน

ฎ.๑๐๖๒/๖๔ หนี้เงินกู้ตามสัญญากู้ยืมเงินมีเงื่อนไขให้ผ่อนชำระเงินกู้ทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นรายเดือน จึงเป็นหนี้เงินที่ต้องผ่อนทุนคืนเป็นงวดๆ มีอายุความ ๕ ปี

๓. กู้ยืมเงิน

ฎ.๒๕๒๒/๖๑ สัญญาสินเชื่อเงินสดกำหนดให้จำเลยชำระ
เพียงจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องชำระ และมีได้กำหนดให้จำเลย
ต้องผ่อนชำระคืนเป็นเวลากี่งวด ตามสัญญาสินเชื่อเงินสด
จึงไม่มีลักษณะผ่อนชำระเงินเป็นงวด ๆ ตาม ม.๑๕๓/๓๓(๒)
ซึ่งมีอายุความ ๕ ปี แต่มีอายุความ ๑๐ ปี ตาม ม.๑๕๓/๓๐
(ฎ.๑๕๘/๖๕)

๓. กู้ยืมเงิน

ฎ.๘๑๓๒/๕๑ สัญญากู้เงินไม่ได้กำหนดเวลาชำระต้นเงินคืนไว้
โจทก์ย่อมเรียกให้จำเลยชำระหนี้ได้โดยพลันตาม ม. ๒๐๓ ว.๑
และถือเป็นระยะเวลาที่ผู้ให้กู้อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้
อายุความจึงเริ่มนับแต่วันถัดจากวันทำสัญญากู้เงินแต่ละฉบับ
ซึ่งกฎหมายมิได้กำหนดอายุความการกู้ยืมเงินไว้โดยเฉพาะ
ต้องใช้อายุความทั่วไป ๑๐ ปี ตาม ม. ๑๕๓/๓๐ (ฎ.๒๓๗๐/๖๐)

๓. กู้ยืมเงิน

ฎ.๕๕๖/๔๔ จำเลยที่ ๑ ทำสัญญากู้ไว้กับโจทก์ โดยมี จำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกัน วันที่ ๓ ธ.ค.๓๔ จำเลยที่ ๑ มียอดหนี้ ค้างชำระโจทก์ ต่อมาจำเลยที่ ๑ ถึงแก่ความตาย การที่โจทก์ ไม่ได้ใช้สิทธิเรียกร้องต่อกองมรดกของจำเลยที่ ๑ นับแต่ทราบ ว่าจำเลยที่ ๑ ถึงแก่กรรมภายในอายุความ ๑ ปี สิทธิเรียกร้องต่อ กองมรดกของจำเลยที่ ๑ จึงขาดอายุความตาม ม.๑๓๕๔ ว.๓ จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันยอมยกข้อต่อสู้ดังกล่าวขึ้นอ้างได้ ตาม ม.๖๕๔ จำเลยที่ ๒ จึงไม่ต้องรับผิดชอบหนี้ตามฟ้อง (เนติ ๕๕)

๓. กู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

- ๑) บริบูรณ์ต่อเมื่อส่งมอบเงินกู้ยืม (ม. ๖๕๐ ว.๒)
- ๒) กำหนดเวลาชำระหนี้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๒)
- ๓) หลักฐานแห่งการกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๑)
- ๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)
- ๕) ดอกเบี้ยในการกู้ยืม (ม. ๖๕๔, ๖๕๕ +
พ.ร.บ. ห้ามฯ + พ.ร.ก. แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ.ฯ)
- ๖) การรับหรือคืนทรัพย์สินแทนเงินกู้ยืม (ม. ๖๕๖)

๑) บริบูรณ์ต่อเมื่อส่งมอบเงินกู้ยืม (ม. ๖๕๐ ว.๒)

บริบูรณ์ต่อเมื่อส่งมอบ

- ม.๖๕๐ ว.๒ “...บริบูรณ์ต่อเมื่อส่งมอบ...”

- ไม่ส่งมอบไม่โมฆะแต่ยังไม่เกิดผลผูกพัน

ยังไม่เกิดสิทธิและหน้าที่ตาม ส.ญ.

๑) บริบูรณ์ต่อเมื่อส่งมอบเงินกู้ยืม (ม. ๖๕๐ ว.๒)

สัญญากู้ยืมเงินเป็นสัญญาใช้สลับเปลี่ยนอย่างหนึ่ง
ย่อมบริบูรณ์ต่อเมื่อส่งมอบเงินที่กู้ยืม トラバใดที่ยัง
ไม่มีการส่งมอบเงินกู้ยืม トラバนั้นสัญญากู้ยืมเงินก็ยัง
ไม่บริบูรณ์หรือไม่สมบูรณ์ ซึ่งเป็นคนละส่วนกับ
การมีหลักฐานแห่งการกู้ยืม ถ้ามีการส่งมอบเงินที่กู้ยืม
แม้ไม่มีหลักฐานแห่งการกู้ยืม หนี้เงินกู้ยืมก็สมบูรณ์
และมีประกันในหนี้เงินกู้ยืมดังกล่าวได้แล้ว
ส่วนจะฟ้องร้องผู้กู้ได้หรือไม่เป็นอีกเรื่องหนึ่ง

๓. กู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

- ๑) บริบูรณ์ต่อเมื่อส่งมอบเงินกู้ยืม (ม. ๖๕๐ ว.๒)
- ๒) กำหนดเวลาชำระหนี้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๒)
- ๓) หลักฐานแห่งการกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๑)
- ๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)
- ๕) ดอกเบี้ยในการกู้ยืม (ม. ๖๕๔, ๖๕๕ +
พ.ร.บ. ห้ามฯ + พ.ร.ก. แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ.)
- ๖) การรับหรือค้ำประกันทรัพย์สินแทนเงินกู้ยืม (ม. ๖๕๖)

๒) กำหนดเวลาชำระหนี้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๒)

- ถ้ามีกำหนดเวลาคืนตามวันปฏิทินก็คืนตามกำหนดเวลา
มิฉะนั้นลูกหนี้ตกเป็นผู้ผิดนัดโดยมิพักต้องเตือนเลย
(ม.๒๐๔ ว.๒)(ฎ.๑๓๓๕/๒๒,๕๘๖๘/๔๓)
- ถ้าการชำระเงินกู้ยืมคืนไม่ได้กำหนดเวลาอันจะพึงชำระหนี้
กันไว้แน่นอนและจะอนุমানจากพฤติการณ์ทั้งปวงก็ไม่ได้
เจ้าหนี้อย่อมเรียกให้ชำระหนี้ได้โดยพลันตาม ม.๒๐๓ ว.๑ และ
ภายหลังเจ้าหนี้ได้ให้คำเตือนลูกหนี้แล้ว ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้
ลูกหนี้ได้ชื่อว่าผิดนัดเพราะเขาเตือนแล้วตาม ม.๒๐๔ ว.๑

๒) กำหนดเวลาชำระหนี้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๒)
 ฎ.๕๘๖๘/๔๓ หลักฐานการกู้ยืมเงินกำหนดระยะเวลา
 การชำระหนี้ในวันสิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๓๗ ซึ่งก็คือ
 วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๗ เมื่อครบกำหนดระยะเวลา
 ดังกล่าวจำเลยไม่ชำระหนี้ให้แก่โจทก์ จึงถือว่าจำเลย
เป็นผู้ผิดนัดตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๘ และ
 โจทก์มีสิทธิคิดดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัด

๓. กู้ยืมเงิน

ฎ.๘๑๗๒/๕๑ สัญญากู้เงินไม่ได้กำหนดเวลาชำระต้นเงินคืนไว้
 โจทก์ยอมเรียกให้จำเลยชำระหนี้ได้โดยพลันตาม ม. ๒๐๓ ว.๑
 และถือเป็นระยะเวลาที่ผู้ให้กู้อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้
 อายุความจึงเริ่มนับแต่วันถัดจากวันทำสัญญากู้เงินแต่ละฉบับ
 ซึ่งกฎหมายมิได้กำหนดอายุความการกู้ยืมเงินไว้โดยเฉพาะ
 ต้องใช้อายุความทั่วไป ๑๐ ปี ตาม ม. ๑๕๓/๓๐ (ฎ.๒๗๓๐/๖๐)

๒) กำหนดเวลาชำระหนี้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๒)

- ถ้าไม่มีกำหนดเวลาคืนกันไว้แน่นอน

- ม.๖๕๒ “...ผู้ให้ยืมจะบอกกล่าว...

ให้คืนทรัพย์สินภายในเวลาอันควร...”

- บอกกล่าวให้คืนไม่คืนฟ้องได้

ไม่จำเป็นต้องบอกเลิกสัญญา (ฎ.๒๕๓๘/๓๘)

(บอกกล่าวเป็นการเตือน ม.๒๐๔ว.๑(เนติ ๕๓))

หนี้เงินกู้ยืมไม่ได้กำหนดเวลา
อันจะพึงชำระหนี้กันไว้แน่นอน
ผู้ให้กู้จะฟ้องให้ผู้กู้ชำระหนี้ทันที
โดยไม่ได้มีหนังสือบอกกล่าวก่อน
ได้หรือไม่

๒) กำหนดเวลาชำระหนี้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๒)
 ฎ.๕๑๘๒/๕๖ ม.๖๕๒ เป็นบทบัญญัติให้สิทธิผู้ให้ยืม
 สำหรับกรณีที่ในสัญญาไม่มีกำหนดเวลาชำระคืนว่า
 ผู้ให้ยืมจะบอกกล่าวแก่ผู้ยืมให้คืนเงินภายในเวลา
 อันควรซึ่งกำหนดไว้ในคำบอกกล่าวนั้นก็ได้เท่านั้น
 ไม่ทำให้โจทก์ไม่มีสิทธิฟ้องหรือเรียกให้ผู้ยืมชำระ
 หนี้ได้โดยพลัน จึงหาใช่ต้องเริ่มนับอายุความตั้งแต่
 วันครบกำหนดตามหนังสือทวงถามของผู้ให้กู้ไม่

๒) กำหนดเวลาชำระหนี้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๒)
 เมื่อการชำระเงินกู้ยืมคืนไม่ได้กำหนด
 เวลาอันจะพึงชำระหนี้กันไว้แน่นอนและ
 จะอนุมานจากพฤติการณ์ทั้งปวงก็ไม่ได้
 เจ้าหนี้อย่อมเรียกให้ชำระหนี้ได้โดยพลันตาม
 ม.๒๐๓ ว.๑ การที่โจทก์นำคดีมาฟ้องขอให้
จำเลยชำระหนี้ถือว่าเป็นการบอกกล่าว
ทวงถามให้จำเลยชำระหนี้เงินกู้ยืมอยู่ในตัว
 แล้ว (เทียบ ฎ.๕๘๓/๖๒)

๒) กำหนดเวลาชำระหนี้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๒)

ฎ.๑๓๐๒/๓๕ หนี้ที่ไม่มีกำหนดเวลาชำระหนี้
โจทก์มีสิทธิทวงถามได้โดยพลันตาม ป.พ.พ.
ม. ๒๐๓ แต่ไม่ปรากฏว่าโจทก์ทวงถามเมื่อใด
จึงถือว่าจำเลยผิดนัดในวันฟ้อง
(คดีนี้โจทก์ฟ้องให้ชำระหนี้เงินกู้พร้อมดอกเบี้ย)

๒) กำหนดเวลาชำระหนี้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๒)

ฎ.๒๕๓๘/๓๘ สัญญากู้เงินมีข้อความว่า
เมื่อครบกำหนดตามสัญญาแล้ว ถ้าผู้กู้ไม่นำ
ต้นเงินมาชำระคืน ผู้ให้กู้อนุโลมให้ต่อสัญญา
ได้อีก เมื่อครบกำหนดตามสัญญาผู้กู้ไม่
ชำระเงินคืน ย่อมถือได้ว่าผู้ให้กู้และผู้กู้ได้ทำ
สัญญากู้เงินกันใหม่ต่อไปโดยไม่มีกำหนดเวลา

๓. กู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

- ๑) บริบูรณ์ต่อเมื่อส่งมอบเงินกู้ยืม (ม. ๖๕๐ ว.๒)
- ๒) กำหนดเวลาชำระหนี้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๒)
- ๓) หลักฐานแห่งการกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๑)
- ๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)
- ๕) ดอกเบี้ยในการกู้ยืม (ม. ๖๕๔, ๖๕๕ +
พ.ร.บ. ห้ามฯ + พ.ร.ก. แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ.)
- ๖) การรับหรือค้ำประกันทรัพย์สินแทนเงินกู้ยืม (ม. ๖๕๖)

ค้ำ

หนี้ถึงกำหนด

ขาวชำระหนี้ให้ดำ ๖๐๐,๐๐๐ บาท

ดำทำหนังสือปลดหนี้ให้ขาว

แดง กู้	ขาว	ต่อมาเขียว
๒ ล้าน	ค้ำฯ	ค้ำฯ
	๑ ล้าน	๑ ล้าน